No. 134.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Weetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag *7 Junij.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Junij.

Z. M. en de geheele koninklijke familie zijn dezen morgen ten zeven ure van Fontainebleau vertrokken, hebben het ontbijt op St. Cloud gebruikt en moeten tegen den middag op Neuilly zijn aangekomen. De stoet, uit 70 generaals en maarschalken zamengesteld, heeft ten twee ure van Fontainebleau moeten vertrekken. Het eenvoudig vertrek van den post belet om heden nog bijzonderheden van den intogt des konings en der nieuwe hertogin *van Orleans* in de hoofdstad te geven.

Bij de aankomst aan de stad zullen de prefect van het Seine departement, *de Rambuteau*, en de twaalf mairs der hoofdstad, de hertogin *van Orleans*, ter hoogte van de barrière de l'Etoile, begroeten. Op hetzelfde oogenblik zullen door twee batterijen van het 2de regiment artillerie 101 kanonschoten worden gelost, die door een dergelijk getal schoten van het plein der Invaliden zullen beantwoord worden. Linietroepen en de nationale garde zijn over den geheelen weg van de Champs Elysées verspreid, van af den triomf-boog tot aan de Tuilerien. De nationale garde van den omtrek bezet den weg die naar Neuilly geleidt. In het geheel zullen er 24 000 man onder de wapenen zijn. De volksmenigte over den geheelen omtrek verspreid, was reeds des morgens ontelbaar.

De Koning en de verdere prinsen zullen den intogt te paard doen; de prinsessen zullen in eene opene caleche zijn gezeten.

Op de Tuilerien zal een dîner van 200 couverts zijn.

— Te Fontainebleau heeft de hertogin *van Orleans* gisteren de militaire en burgerlijke autoriteiten ontvangen. Des middags heeft de koninklijke familie het kamp dat de troepen bij de stad opgeslagen hebben, bezocht. Het heeft daar niet aan toejuichingen ontbroken.

— De voorstanders van de uitbreiding der amnestie hadden opgehouden, den dag van den intogt der hertogin *van Orleans* hunne hoop gevestigd, van de ordonnantie daartoe strekkende fin den *Moniteur* te vinden; doch dit blad behelst dienangaande niets. Men denkt nu dat het ontwerp opgegeven is.

— In den aanvang der zitting van de kamer van afgevaardigden van gisteren, werden door den minister van binnenlandsche zaken nog eenige ontwerpen van ijzeren spoorwegen, als een van Parijs naar Tours, over Chartres, en een waarbij de weg van Parijs naar Rouen tot Havre en Dieppe voortgezet wordt, aangeboden; de kamer intusschen schijnt den ijver van het bestuur en het verlangen van een deel des publieks ten deze, niet bijzonder te deelen, zoodat men vreest, dat er in de zitting van dit jaar nog weinig omtrent de spoorwegen zal beslist zijn. Schoon reeds verscheidene rapporteurs met hunne verslagen gereed zijn, is tot heden nog geen rapport uitgebragt; vele leden verlangden, dat men de ontwerpen zou laten rusten tot het rapport over alle gereed was, ten einde alsdan vooraf een algemeen overzigt te nemen; alhoewel nu de kamer sich daarmede niet vereenigde, werd toch bepaald, om de discussie over de ijzeren spoorwegen eerst na den afloop van het budget te behandelen. De ondervinding nu heeft genoeg geleerd, dat zoodra het budget is aangenomen, vele leden sich haasten om naar hunne departementen terug te keeren, en het dan dikwerf den overblijvenden onmogelijk wordt, om sich met eenige zaak van belang te kunnen bezig houden.

— Heden werden aan de leden van de kamer van afgevaardigden in de conferentiezaal de uitnoodigings-biljetten om op het feest van Versailles te verschijnen aangeboden; daarop stond vermeld, dat men niemand dan in costuum zoude toelaten; zulks gaf tot eene onstuimige beweging aanleiding, naardien het de eerstemaal was, dat men de afgevaardigden noodzaakt in het voorgeschreven costuum te verschijnen. Velen verklaarden sich niet dan in zwarten rok op de Tuilerien te willen vertoonen.

— De pruissische gezant en minister van buitenlandsche zaken, de heer *Werther*, is dezen morgen naar Berlijn vertrokken. De heer *Brassier de St. Simon* zal voorzeerst, als zaakgelastigde de zaken van het gezantschap waarnemen.

— Een aantal kandidaten doen zich op voor het Napelsche gezantschap, opengevallen door het overlijden van den heer *Latour Maubourg*. Men wil dat onze gezant te Lissabon, *de St. Priest*, naar Napels zal verplaatst worden.

— Uit Bona schrijft men van den 14den mei: « Het schijnt dat de voorstellen aan *Achmed*-bey zijn gedaan geweest; althans hij heeft ons een vermetel bescheid gegeven. Dit antwoord houdt hoofdzakelijk in, dat hij de dwaasheid niet begrijpt van dengenen die hem zulke voorstellen deed; of deze was gewis iemand wien het aan gezond verstand ontbrak, want anders zou hij begrepen hebben dat *Achmed*-bey nimmer het fransch gezag in zijne staten zou erkennen; dat hij alleen souverein is in de provincie Constantine, en dat wanneer Frankrijk den oorlog en de daaruit volgende ongelukken wil vermijden, zoo het wil dat de Bey aan dezelfs voorstellingen gehoor heeft, dat het dan beginnen moest met Bona en de andere punten in de provincie te ontruimen. In dat geval wilde hij eenen franschen consul toelaten, en de handelsgemeenschap tusschen zijne onderdanen en de Franschen toestaan.

— Uit Toulon schrijft men van den 29sten mei, dat bij eene daar ontvangene telegraphische depeche de stoomboot *Sphynx* in last gekregen had om terstond naar Cadix te stevenen.

— Omtrent den voortgang der gebeurtenissen in Spanje, heeft men heden alleen uit eene telegraphische depêche uit Perpignan vernomen, dat den 23sten te Barcelona twintig der voornaamste belhamels, naar de Balearische eilanden gebannen zijn. Men had nieuwe zamenspanningen en wapen-depôts ontdekt en een aantal heden gearresteerd. Voorts zegt die depêche, dat de brigadier *Carbo* te Esparaguera, een reserve-korps zocht bijeen te brengen; dat de baron *de Meer* Cervera in staat van beleg had gesteld; dat hij, alvorens naar Arragen te trekken, 7000 man te Lerida vereenigd had.

— De bijzondere briefwisseling uit Bayonne van den 1sten dezer houdt het volgend schrijven:

» De karlistische bataillons die u Navarre zijn gebleven, door de werkeloosheid van den opperbevelhebber *Espartero* te stouter geworden, hebben den 27sten dezer Lerin aangevallen en ingenomen. Zij zijn vervolgens op Lodosa, het belangrijkste punt aan den Ebro, getrokken. De vrees voor deze, sedert eenige dagen voorziene gebeurtenis, heeft den christinischen generaal niet aan zijne laauwheid kunnen onttrekken; eerst gisteren heeft hij zich in beweging gesteld. Het is mij onbewust, of hij den weg naar Tudela is ingeslagen, waar men hem op verscheiden punten kan tegenhouden, of dat hij links, over den voormaligen koninklijken weg trekt, waardoor hij veel tijd zoude winnen en Lodosa redden, wanneer deze kleine, kwalijk versterkte stad tot op zijne komst het kan volhouden. In de tegenwoordige omstandigheden en bij hetgeen in Opper-Arragon voorvalt, zou de gelegenheid om over den Ebro te komen voor de karlisten met eene overwinning gelijkstaan. Zoo veel laauwe werkeloosheid is onverklaarbaar. Het zou al te bedroevend zijn, al de sedert 25 dagen begane misslagen op te sommen. Even als wij, zijt ook gij, hoewel nog onvolledig, ter oorzake van de tegenstrijdigheden in de onderscheidene rapporten heerschende, reeds bekend met de gebeurtenissen van Huesca, met de smartelijke verliezen door de christinos in het gevecht van den 24sten geleden; waarbij don *Diego Leon*, kommandant der kavallerie en een uitstekend officier, sneuvelde, en de generaal *Irribarren* zoo zwaar gekwetst werd, dat men hem dood gelooft; maar, gij weet niet, dat ten gevolge van een besluit, hetwelk de generaal *Espartero* beloofd had te volgen, doch voor welks uitvoering hij eenige uren later tegenbevel gaf, tien duizend man op den 24. of 25sten te Sangueza zouden gekomen zijn, welke gewis, zoo zij al niet het nutteloze, om niet te zeggen, ongelukkig gevecht van Huesca voorgekomen hadden, ten minste de magt die thans tegen don *Carlos* ageert zouden verdubbeld hebben, en de karlisten belet, Lerin te nemen en Lodosa te bedreigen. Ziedaar dit jaar een tweede veldtogt mislukt, en naar den loop dien de zaken hebben, durft men er niet meer voor instaan dat don *Carlos* niet op Madrid zal afgaan."

Uit Pampeluna wordt van den 27sten geschreven, dat het vreemdenlegioen een groot deel aan het gevecht van Huesca had gehad, en dat aan dezelfs dapperheid was te danken geweest, dat de christinische kavallerie niet geheel vernield was geworden en zich had kunnen hergamelen.

Uit Madrid zijn heden geen latere tijdingen dan van den 28sten. De arbeid der cortes schijnt voor het oogenblik geschorst. Men ziet met ongeduld het oogenblik te gemoet waarop de heer *Mendizabal* verantwoording zal moeten geven van het in hem gestelde vertrouwen.

— Heden, met den Zondag, geene fonds-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den Junij.

Met de stoomboot van Lubeck is te Hamburg berigt ontvangen, dat de Russische Grootvorst-Troonsopvolger den 15den der vorige maand te Novogorod aangekomen en met veel geestdrift ontvangen is. Z. K. H. had er verscheiden kerken en openbare inrigtingen met de grootste opmerkzaamheid bezocht.

Uit Riga schrijft men, dat aldaar en in andere streken van het Noordelijk Rusland, gedurende de maanden Mei en April, bestendige warmte, met nagenoeg geene nachtvorst en zonder stormachtig weder, geheerscht heeft.

— Door de stremming van gemeenschap tusschen de kerkelijke staten en de meer zuidelijke deelen van Italie, door het kordon voor de cholera veroorzaakt, is er te Rome en in dezelfs omstreken een groot gebrek aan koren ontstaan. De pauselijke regering is reeds genoodzaakt geweest om den invoer daarvan tot het einde der loopende maand geheel vrij te verklaren en zelfs premien op dien invoer, zoo van de land- als van de zeezijde uit de legatien, te stellen. Deze verordening had te Rome een goeden indruk gemaakt.

— Luidens eene officiele bekendmaking zijn er, van het tijdstip waarop zich de cholera te Napels op nieuw heeft geopenbaard (13 April) tot den 19den Mei, aldaar 123 personen aan die ziekte overleden.

— De benoeming van eenen nieuwen minister van financien te Athene, is thans gevolgd door de benoemingen van ministers voor de binnenlandsche aangelegenheden, de eeredienst en justitie. Ook heeft Koning *Otto* verscheidene benoemingen tot aanvulling van den raad van state gedaan, waaronder men de namen van *Mauromichalis* en *Kanaris* aantreft.

De griekschc regering houdt zich thans bezig met de samenstelling van een burgerlijk wetboek. Tot grondslag daarvan heeft zij het Fransche burgerlijke wetboek gekozen, dewijl dit haar het meest overeenkomstig toescheen met de organisatie der regtsmagt in Griekenland, en de wijze van regtspleging die, evenens als het griekschc strafwetboek, aan de fransche wetgeving is ontleend. Deze samenstelling gaat echter met veel zwarigheden gepaard. Het geheele franeche wetboek is eerst in het grieksch moeten overgezet en aan commissien ter herziening onderworpen geworden. Men hoopt echter dat het nieuwe burgerlijke wetboek, nog dit jaar voor het grootste gedeelte gereed en in werking zal zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Junij.

Uit 's Gravenhage wordt van gisteren geschreven:

„Z. M. de Koning zal morgen zijne reis naar Zwolle, Leeuwarden en Groningen aanvangen.

„Gisteren is 's Konings adjudant, baron *van Omphal*, uit Berlijn, werwaarts hij gezonden was om den Koning van Pruissen met de geboorte van Hoogstdeszelfs kleinzoon geluk te wenschen, in deze residentie terug gekeerd."

— Op den 1sten dezer, is te 's Hertogenbosch de heer *G. van Beverwijk*, aftredend lid der provinciale staten, bij den raad dier stad, met algemeene stemmen weder herkozen.

In de districten Boxtel en Oirschot, is de heer *H. de Wijs*, met algemeene stemmen tot lid der provinciale staten voor den landelijken stand op nieuw benoemd.

— Van Batavia wordt, onder dagteekening van den 28sten December ll. geschreven:

„Ten aanzien van de krijgsoperatien aan gene zijde van straat Sunda (westkust van Sumatra) verneemt men dezer dagen dat de zaken aldaar nog niet zoo ver gevorderd zijn als men wel had kunnen wenschen. Gedurende de drie laatste dagen van de maand November en de drie daarop volgende van December, heeft men Bonjol, de hoofdplaats der opstandelingen, hevig gebombardeerd, zoodat op den 4den bres geschoten was. Dien ten gevolge, werd Bonjol stormenderhand aangevallen; zulks is driemaal herhaald geworden, en men had het voornemen opgevat een vierden storm te beproeven, toen, de volhardende en moedige troepen te veel afgemat zijnde, men van dat voornemen heeft moeten afzien. — Men moet den vijand regt laten wedervaren en toestemmen dat hij de bres stoutmoedig en hardnekkig met blanke wapenen verdedigd heeft. Bij dit wapenfeit hebben wij een klein getal gesneuvelden en gewonden bekomen, evenwel geene officieren verloren. Onder de gekwetsten telt men 1 majoor 2 kapiteins en 2 luitenants.

„In de nabijheid van Bonjol bevond zich eene antieke pyramidisch gewijs gebouwde houten kerk of tempel van de padries; deze was ons zeer hinderlijk, wijl van daar onze voorposten en werken door enfilerend vuur veel te lijden hadden; men was genoodzaakt dit gebouw in brand te schieten; dit oogmerk werd goed bereikt, in weerwil dat de padries, die aan dezen tempel bijzonder gehecht waren, stoutmoedige pogingen aanwendden om den brand te blusschen. Een hevig kanonvuur à mitraille, heeft den vijand veel verlies toegebragt, en hij moest dus terugdeinzen.

„Men prijst over het algemeen de volharding van dit kleine maar dappere leger; persoonlo daden heeft men voor als nog niet vernomen.

„Het wordt geacht dat eerstdaags meer infanterie en artillerie, vooral veel materieel, naar Padang zal gezonden worden, ten einde Bonjol door meerder kracht van wapenen te overmeesteren."

Men verzekert dat de vervoer van goederen op den Antwerpschen spoorweg, vóór den 1sten der volgende maand voor goed zal geregeld zijn.

— Aan den spoorweg van Mechelen naar Luik wordt met kracht voortgewerkt; langs de geheele linie, van dien weg ziet men de werklieden bezig.

De notering der fondsen was gisteren (5 *Junij*) op de Antwerpsche beurs als volgt: Belg. 100½; O. Mat. 104; Sp. Ard. 22⅝, ¼, ⅝; Dif. 7½; Nap. renten 92; B. Tav. 57½; Sicil. 91⅛; Rom. L. 101¼; Certif. te Antw. 97; Braz. 85¼. Wisselkoers op Amst. ⅜ pCt., op Rott. ¼ pCt. premie.

In brieven uit Londen van den 4den dezer, te Rotterdam ontvangen, wordt melding gemaakt van nog andere nieuwe faillieten dan waarvan wij gisteren gewag maakten. Die brieven behelsden geen nieuws van staatkundigen aard.

In de bladen en berigten tot den derden uit genoemde hoofdstad, leest men nog dat in de zitting van het hoogerhuis van den 1sten dezer door den bisschop van Exeter en andere leden van dat huis op nieuw de ingekomen petitien tot intrekking of aanmerkelijke wijziging der wet op het armwezen zijn ondersteund. Het eerstgenoemde lid heeft tevens een voorstel gedaan tot het bekomen van afschriften van alle zoodanige bepalingen die zouden leiden om de in werkhuizen verblijvende armen niet te doen deelen in de heilige dienst op den dag des Heeren. Nadat de eerste minister dit voorstel bestreden en tegen zijne gewoonte den voorsteller bits had toegevoegd dat het slechts strekken moest om de bedoelingen van volksmenners te ondersteunen, die de werking van de armenwet zochten te verlammen, is dit voorstel niet te min aangenomen.

In het Lagerhuis heeft de heer *Borthwick* dien dag eene motie gedaan, tot invoering van een nieuw stelsel van nationale opvoeding, in verband met de gevestigde kerk, doch zoodanig ingerigt dat alle onderdanen des Konings daarvan gebruik konden maken. Op dit voorstel is nog geen besluit gevolgd.

Uit de motie van den minister *Russell* om de zittingen tot den 5den dezer te adjourneren, heeft de heer *Sinclair*, in de zitting van het Lagerhuis van den 2den dezer, aanleiding genomen om zich te beklagen, dat er nog geen dag bepaald was om over het budget te beraadslagen, en daarbij de gevoelens der ministers over den toestand des lands en hunne financiële plannen voor het loopend jaar te vernemen. Het tafereel, door genoemd lid wegens den staat der algemeene en bijzondere aangelegenheden opgehangen, was zeer donker gekleurd, daar hij beweerde dat er geen tijdstip in de engelsche geschiedenis bekend was waarop de nood der arbeidende klassen, de moeijelijkheden in den handel en de algemeene ontevredenheid over het gedrag van het Lagerhuis hooger waren gestegen. Bijaldien er niet onverwijld maatregelen tot herstel wierden genomen, meende de spreker dat binnen weinige maanden een nationaal bankroet voor de deur stond. — Lord *Russell* erkende dat de ontwerpen, door den heer *Sinclair* behandeld, van het uiterste gewigt waren, doch dat de bestaande zwarigheden geenszins met die in het jaar 1826 gelijk stonden, en gaf verder zijn ongenoegen te kennen, dat sommige leden, zonder bepaalde aanleiding, wantrouwen en ongenoegen poogden te verwekken, ter bevordering van oogmerken, waaromtrent hij zich liefst niet verder wilde uitlaten. — Nadat nog verscheiden andere leden der oppositie verklaard hadden het, in meerdere of mindere mate, met den heer *Sinclair* eens te zijn, bleef deze redewisseling zonder verder gevolg, en werd het voorgedragen adjournement goedgekeurd.

— Men vernoemt dat de beslissing van de Philadelphia bank tot weigering van verderen bijstand aan de in verlegenheid zijnde Noord-Amerikaansche huizen, met de meerderheid van slechts eene stem heeft plaats gehad. De laatste, door ons medegedeelde berigten uit New-York omtrent de weigering van den heer *van Buren* schijnen van veel invloed op dit besluit te zijn geweest. De Engelsche bladen geven hunne goedkeuring over het besluit der bank zeer algemeen te kennen, en meenen dat zij met geen schijn van voorzigtigheid langer bijstand konde verleenen en zich liever eenig verlies moest getroosten, dan zich een veel aanzienlijker op den hals halen, 't geen te wachten ware geweest, indien men, overeenkomstig het aangenomen beginsel, andere huizen had ondersteund. — Volgens particuliere brieven uit New-York, bedroeg het getal der faillissementen aldaar, van den 1sten tot den 5den Mei, niet minder dan vijftig.

— Luidens berigten uit San Sebastiaan van den 25sten Mei had er eene bijeenkomst van de officieren des engelschen vreemden-legioens bij den generaal *Chichester* plaats gehad, om over de voorstellen van het Spaansch bestuur, om hetzelve voor een, twee of drie jaren, naar keuze, in dienst te houden, te beslissen; veel bijval hebben deze nieuwe voorstellen niet gevonden; en de officieren drongen er op aan dat vóór nieuwe verbindtenissen alhaar, de achterstallige soldij moest vereffend worden, 't geen tegen den 10den dezer beloofd was. De Spaansche bevolking van San Sebastiaan was zeer misnoegd dat het Engelsch legioen niet af de te Irun gemaakte gevangenen over de kling had gejaagd.

— Ter Londensche beurze van den 4den waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 90⅝; gered. 89¼; actien van de bank 203; Spanje Ard. 21; Port. 27½; Braz. 83¼; Columb. 20½; Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 53.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *Junij*) waren genoteerd: Werk. Schuld 2½ pCt. 53; dito 5 pCt. 98⅜, ½; Kans. *f* 23, 22⅝; Amer. Stock. 7% pCt. 99, dito 6% pCt. 76½, 76; Hand. 178; Cert. Ind. 4 pCt. 90⅜; dito 5 pCt. 97½; Ard. 35 & 22⅝, ½; Coup. van Mei 29⅜, 30, 29½; dito Nov. 45½, 46; Pass. 5⅝; Met. 5 pCt. 99⅝; Col. 10½, ½; Per. 13.

Verkoop op Regterlijk Gezag.

Op Vrijdag den 9den Junij 1837, des voormiddags 11 ure, zal om kontant geld, op de Groote Markt alhier te *Breda*, worden overgegaan tot den Publieken Verkoop, aan den meest biedende, van eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in: Stoelen, Tafel, Ladetafel, Koper, Blik en IJzerwerk, Kagchel, Winkelbank en Planken, en hetgeen verder en meer ten Verkoop zal worden aangeboden.

ZEGT HET VOORT.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.